

PATVIRTINTA

Vilniaus pedagoginės psichologinės

tarnybos direktoriaus

2022 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. V-4

VILNIAUS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS

2022-2025 METŲ STRATEGINIS PLANAS

I SKYRIUS

ĮVADAS

Vilniaus pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau - Tarnyba) siekia padėti kiekvienam vaikui kuo sėkmingiau išnaudoti jo turimas galimybes, teikiant jam psichologinę, specialiąją pedagoginę ir socialinę pedagoginę pagalbą; teikiant jų tėvams (globėjams, rūpintojams) bei pedagogams reikiamą konsultacinę, švietimo ir informacinę pagalbą bei plėtojant bendradarbiavimą su kitomis vaikui paramą teikiančiomis institucijomis. Tarnybos šūkis: „Vaiką pažinti, padėti, tikėti“ – atspindi visų darbuotojų vertybines nuostatas, siekį suteikti kuo profesionalesnę pagalbą kiekvienam Tarnybos klientui.

Tarnybos 2022–2025 m. strateginis planas – veiklos planavimo dokumentas ketverių metų laikotarpiui, parengtas siekiant sutelkti Tarnybos darbuotojų pastangas kryptingos ir nuoseklios veiklos vykdymui, vadovaujantis Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, Valstybine 2013-2022 metų švietimo strategija (Lietuvos Respublikos Seimas, 2013 m. gruodžio 13 d. įsakymas Nr. XII-745), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Vilniaus miesto savivaldybės 2021-2023 m. strateginės veiklos planu, Vilniaus miesto savivaldybės priemonių planu 2020-2025 m. „Dėl kokybiškų paslaugų teikimo visiems Vilniaus miesto vaikams“, esama švietimo būkle ir Tarnybos bendruomenės poreikiais.

Strateginio planavimo paskirtis:

- organizuoti Tarnybos veiklą, užtikrinančią didesnę pagalbą prieinamumą, veiksmingesnį bendradarbiavimą su ugdymo įstaigų bendruomenėmis, siekiant efektyvesnės pagalbos mokiniui;
- siekti labiau įgalinti mokytojus ir švietimo pagalbos specialistus teikti pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;
- gerinti informavimo, konsultacinę, ekspertinę pagalbą pedagogams ir mokinių tėvams, siekiant sėkmingesnio specialiųjų ugdymosi poreikius turinčių mokinių ugdymo(si).

Rengiant strateginį planą buvo laikomasi viešumo, partnerystės, bendravimo ir bendradarbiavimo principų. Plano projektas svarstytas 2021 m. gruodžio 28 d. Tarnybos specialistų posėdyje.

II SKYRIUS

SITUACIJOS ANALIZĖ

Vilniaus pedagoginės psichologinės tarnybos darbas COVID-19 situacijoje

Visą pasaulį apėmusi sveikatos krizė, kuomet prasidėjęs COVID-19 viruso plitimas apėmė daugybę šalių, įskaitant ir Lietuvą, uždarė šalių sienas, buvo paskelbtas nacionalinis karantinas. Karantino metu buvo sustabdytas daugelio paslaugų teikimas gyventojams. Reikšmingų permainų įvyko švietimo sistemos darbo organizavime, iš esmės reikėjo pertvarkyti mokinių ugdymo procesą. Kilo daug klausimų, nerimo. Vilniaus pedagoginė psichologinė tarnyba stengėsi operatyviai reaguoti į susiklosčiusią situaciją. Jau pirmomis karantino paskelbimo dienomis ėmėsi iniciatyvos padėti mokyklų bendruomenėms pereiti prie ugdymo proceso organizavimo nuotoliniu būdu. Buvo labai svarbu pritaikyti Tarnybos darbą mokyklų bendruomenių poreikiams ir kuo daugiau paslaugų teikti nuotoliniu būdu.

Pirmomis nuotolinio ugdymo dienomis Tarnybos specialistai parengė ir pateikė rekomendacijas pedagogams, mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) „Ugdymas(is) nuotoliniu būdu“. Atsižvelgiant į vaikų emocinio stabilumo ir psichologinio palaikymo svarbą pandemijos ir karantino metu, bendradarbiaujant su Vilniaus miesto mokyklų psichologų metodine taryba buvo parengtos „Rekomendacijos švietimo įstaigų psichologams dėl psichologinės pagalbos teikimo karantino laikotarpiu“.

Tarnybos specialistai operatyviai organizavo pedagoginę psichologinę pagalbą mokyklų bendruomenėms nuotoliniu būdu, parengė daug aktualios informacijos vaikų ugdymo klausimais elektroninėje erdvėje.

Besitęsianti pandemija kelia didelius iššūkius, todėl Tarnyba peržiūrėjo ir įvertino, kokias savo funkcijas (ne tik karantino ir pandemijos metu) gali vykdyti kokybiškai nuotoliniu būdu.

Pasirengimas įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Valstybinėje švietimo 2013–2022 m. strategijoje, Geros mokyklos koncepcijoje (2015 m.) suformuluota perėjimo nuo švietimo visiems prie švietimo kiekvienam, suasmeninto ugdymo(si) ir mokymo(si) nuostata.

Įgyvendindamos Geros mokyklos koncepcijos nuostatas, mokyklos susiduria su įtraukties sunkumais ir iššūkiais: mokyklos aplinka tik dalinai pritaikyta skirtingus ugdymosi poreikius turintiems mokiniams, švietimo pagalbos specialistų kaita arba jų trūkumas, nepakankamas mokytojų pasirengimas ir motyvacija ugdyti didelius ugdymosi poreikius turinčius mokinius, mokytojo padėjėjų (ypač - turinčių žinių ir patirties) stoka.

2024 m. rugsėjį įsigalios Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimas ir įstatymo papildymas 45 straipsniu, kurie numato, kad kiekvienam vaikui turi būti sudarytos sąlygos ugdytis artimiausioje ugdymo įstaigoje (darželyje, mokykloje), kartu su savo bendraamžiais.

Tarnybos specialistai parengė Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, siekiant gerinti kiekvienos ugdymo įstaigos pasirengimą ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius ir tobulinti jau teikiamų paslaugų kokybę.

Rekomendacijos parengtos bendradarbiaujant su Vilniaus miesto bendrojo ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijų (toliau – VGK) atstovais, remiantis Tarnybos, Lietuvos ir kitų šalių mokyklų patirtimi.

Rekomendacijose, atsižvelgiant į ugdymo įstaigų realijas, pateikiami galimi įtraukiojo ugdymo organizavimo mokykloje etapai ir lygmenys, kurie gali padėti mokykloms įsivertinti pasirengimą organizuoti įtraukujį ugdymą, teikti mokiniui jo poreikius atitinkantį ugdymą ir pagalbą, analizuoti, vertinti ir optimizuoti savo veiklos veiksmingumą.

III SKYRIUS

VIDINĖS APLINKOS ANALIZĖ

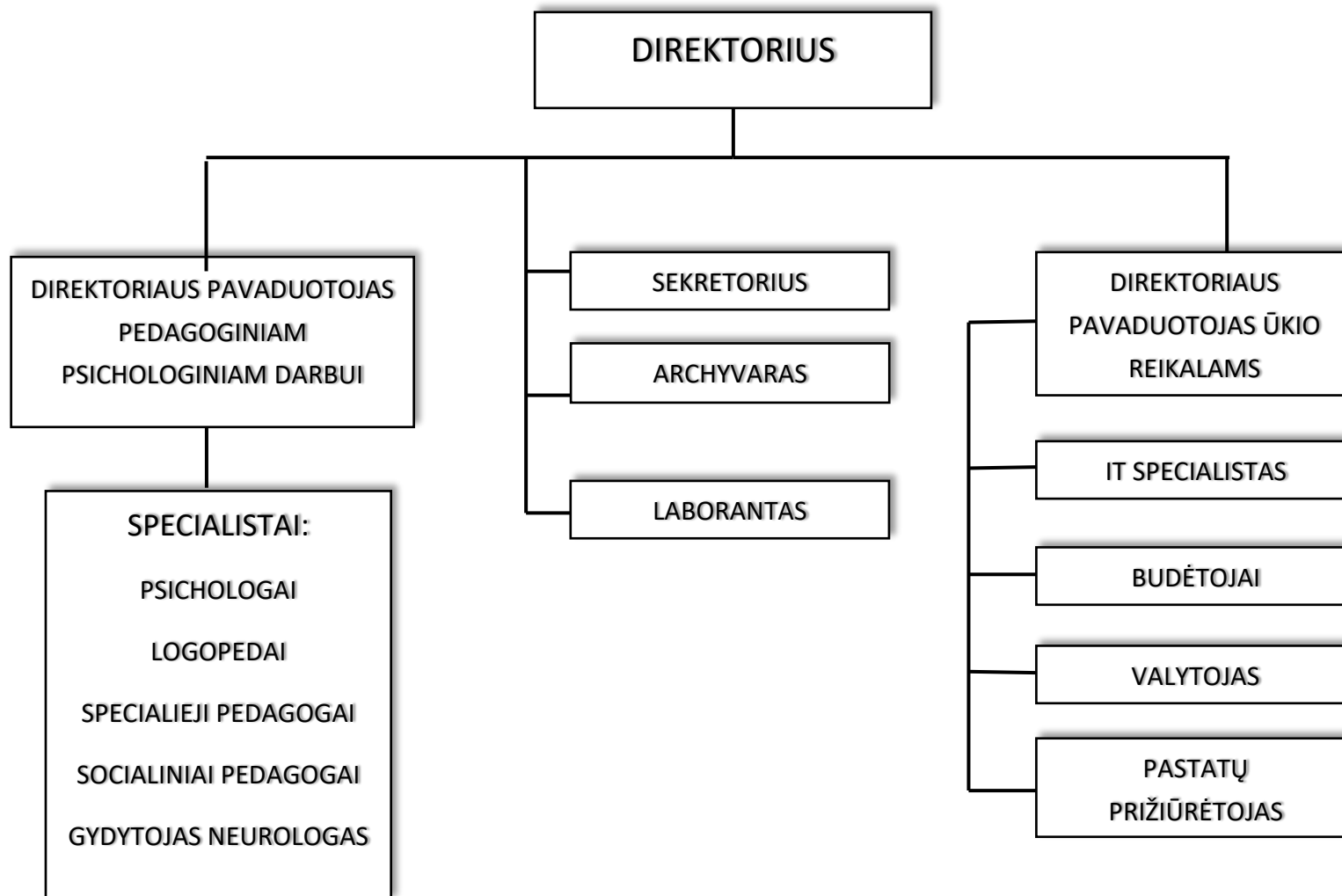
Organizacinė struktūra

2019 m. gruodžio mėn. 3 d. patvirtinta nauja Tarnybos struktūra, sudaranti sąlygas siekti geresnių paslaugų teikimo Tarnybos klientams. Tarnybos infrastruktūros pokyčiai leido labiau subalansuoti darbų delegavimo grandinę, sutrumpino sprendimų priėmimą. 2021 m. gruodžio 1 d. Tarnyboje dirbo 52 darbuotojai, iš jų – 21 psichologas, 12 logopedų, 8 specialieji pedagogai ir 2 socialiniai pedagogai.

Tarnyboje dirba aukštos kvalifikacijos švietimo pagalbos specialistai: psichologai, logopedai, surdopedagogas, specialieji pedagogai, socialiniai pedagogai, gydytojas vaikų neurologas.

Tarnybos specialistai dirba komandiniu principu, bendradarbiaudami su specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP), psichologinių, asmenybės problemų ir ugdymosi sunkumų turinčio mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, su juo dirbančiais švietimo pagalbos specialistais ir pagalbą vaikui teikiančiomis institucijomis.

VILNIAUS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS VALDYMO STRUKTŪROS SCHEMA

Materialinė bazė

2020 m. buvo išsinuomotos papildomos patalpos Tarnybos veiklai vykdyti – 193,41 kv. m iš UAB „Anttrobis“. Įrengti 7 specialistų kabinetai ir salė grupiniams užsiėmimams bei pasitarimams.

2021 m. įrengtas sensorinis kambarys diagnostiniam ir korekciniam darbui.

Ryšių sistema, informacinės ir komunikavimo sistemos

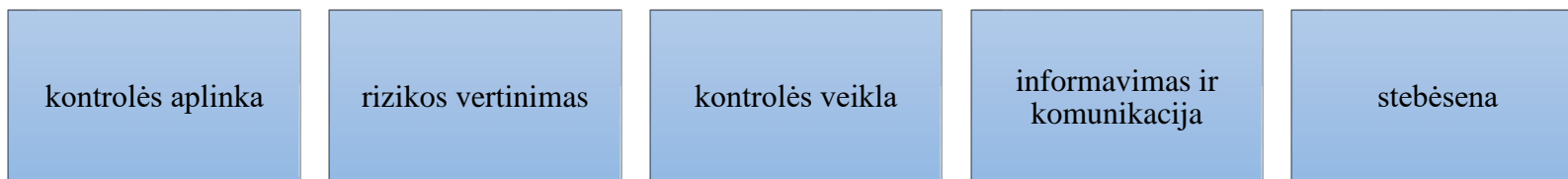
Didelis dėmesys Tarnyboje skiriamas informacinių sistemų saugumui ir duomenų apsaugai. Tarnyboje įdiegta elektroninė klientų registravimo sistema. Sukurta elektroninė klientų duomenų bazė, leidžianti valdyti specialistų darbo krūvį, saugoti klientų įvertinimo dokumentus, rinkti statistinius duomenis, rengti ataskaitas pagal numatytus parametrus.

Vidaus darbo kontrolės sistema

Tarnybos vidaus kontrolės sistema sudaryta iš:

- veiklos strategijos parengimo ir tvirtinimo;
- vidaus darbo tvarkos taisyklių ir dokumentų valdymo tvarkos nustatymo;
- finansų kontrolės taisyklių nustatymo;
- ataskaitų pateikimo ir tvirtinimo;
- vadovavimo Tarnybos vidaus kontrolei;
- vidaus kontrolės procedūrų ir darbuotojų funkcijų atskyrimo;
- informacijos ir jos perdavimo;
- vidaus kontrolės vertinimo ir trūkumų šalinimo.

Vidaus kontrolė Tarnyboje įgyvendinama apimant šiuos vidaus kontrolės elementus:

IV SKYRIUS SSGG ANALIZĖ

Stiprybės
<ul style="list-style-type: none">– Stiprus Tarnybos darbuotojų intelektinis profesinis potencialas, aukšta specialistų kvalifikacija, daugiametė praktinio darbo patirtis, veiklos profesionalumo ir kokybės motyvacija.– Gerai išvystyti ir lankstūs specialistų komandinio darbo įgūdžiai.– Specialistai atlieka mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą lietuvių, lenkų, rusų kalbomis.– Specialistų gebėjimas greitai reaguoti ir kokybiškai dirbti nestandartinėse situacijose.– Vyraujantys draugiški, dalykiški santykiai, geras mikroklimas.– Sudarytos sąlygos specialistų profesiniam tobulėjimui.– Glaudūs, sistemingi ir į problemų sprendimą orientuoti ryšiai su ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijomis.– Elektroninė klientų registravimo ir duomenų laikymo sistema.– Galimybė naudotis pavėžėjimo funkcija, vykstant į ugdymo įstaigas.

- Informatyvi, šiuolaikiška Tarnybos elektroninė svetainė.
- Galimybė dalį Tarnybos funkcijų vykdyti nuotoliniu būdu.
- Tarnybos specialistų aprūpinimas darbui reikalingomis priemonėmis.

Silpnybės

- Kvalifikuotų psichologų ir specialiųjų pedagogų psichologinių pedagoginių paslaugų teikimui trūkumas.
- Sunkumai atlikti suplanuotą darbą dėl būtinumo specialistams skubos tvarka dalyvauti valdant krizines situacijas, dalyvauti kitų institucijų inicijuotose įvairiose komisijose, tarpžinybiniuose pasitarimuose, tarpininkauti konfliktinių situacijų sprendime.
- Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos stygius ugdymo įstaigose mažina specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo veiklos prasmingumą ir didina ugdymosi nesėkmes patiriančių mokinių skaičių bei mokinių tėvų nepasitenkinimą Tarnybos ir ugdymo įstaigų veikla.
- Netolygus darbo krūvio paskirstymas.
- Pedagoginio psichologinio vertinimo metodikų trūkumas.
- Ilgai užtrunkanti kompleksinio vertinimo procedūra.
- Trūkumas patalpų, atliepančių tinkamą paslaugų teikimą.

Galimybės

- Didinti pedagoginės psichologinės pagalbos prieinamumą, plėtojant nuotolinio darbo formų įvairovę.
- Stiprinti darbą su tėvais, organizuojant jiems grupes, kurių tikslas – tėvystės įgūdžių gerinimas.
- Dalyvauti Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei įvairių ES fondų programose ir projektuose.

- Tobulinti profesinę kompetenciją, dalyvaujant kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, ES SF projektuose.
- Dalintis gerąja patirtimi su kitų Tarnybų specialistais.
- Trūkstančių specialistų paslaugų pirkimas.

Grėsmės

- Nestabili situacija dėl Covid-19 pandemijos.
- Demografinės padėties nestabilumas, besikeičiantis vaikų ir pedagogų skaičius.
- Švietimo pagalbos specialistų ir pagalbos mokiniui specialistų trūkumas ugdymo įstaigose.
- Aiškių specialistų darbo vertinimo kriterijų nebuvimas, leidžiantis tikrintojams įvairiai interpretuoti Tarnybos veiklą.
- Galimybė kvestionuoti įstatymo nuostatas, interpretuoti įstatymus (įstatymų nuostatas, reglamentuojančias specialiųjų ugdymosi poreikių asmenų ugdymą).
- Tarnybos specialistų demografinė situacija. Galimas kvalifikuotų specialistų, turinčių tinkamą darbui Tarnyboje patirtį, trūkumas.
- Sunku pritraukti dirbti Tarnyboje kvalifikuotus švietimo pagalbos specialistus.
- Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo mokyklose sunkumai.

V SKYRIUS
STRATEGINIAI TIKSLAI

A. KLIENTO PERSPEKTYVA
1. Tarnybos specialistai sieks padėti mokyklos bendruomenėms teikti kuo veiksmingesnę švietimo pagalbą kiekvienam mokiniui, atsižvelgiant į jo ugdymosi poreikius.
B. ORGANIZACINĖ PERSPEKTYVA
2. Šiuolaikinių komunikacijos priemonių plėtojimas Tarnybos veiklai organizuoti.
C. PARAMOS PERSPEKTYVA
3. Plėtoti įvairias bendradarbiavimo Tarnybos su mokykla ir kitomis pagalbą vaikams teikiančiomis organizacijomis formas.
D. MOKYMOŠI PERSPEKTYVA
4. Inovatyvių metodų įsisavinimas, profesinių ir bendrųjų kompetencijų tobulinimas.

VI SKYRIUS
STRATEGIJOS REALIZAVIMO PRIEMONIŲ PLANAS

1 tikslas. Tarnybos specialistai sieks padėti mokyklos bendruomenėms teikti kuo veiksmingesnę švietimo pagalbą kiekvienam mokiniui, atsižvelgiant į jo ugdymosi poreikius.					
Uždaviniai	Įgyvendinimo priemonės	Planuojami rezultatai	Planuojamas pasiekimo laikas	Atsakingi vykdytojai	Lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai
1. Teikti konsultacijas ugdymo įstaigų VGK, padedant spręsti įtraukiojo ugdymo problemas.	Susitikimai su mokyklos VGK po vaiko pirminio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo.	Specializuota konsultacinė pagalba suteikta mokytojams ir tėvams, ugdantiems mokinius, turinčius didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius.	Nuolat 2022 - 2025 m.	Tarnybos specialistų, įvertinusių mokinį, komandos, Įstaigą kuruojantis specialistas.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.
2. Vaikų, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi	Ugdymo proceso aptarimai su	Kokybiškesnė	Nuolat 2022 - 2025 m.	Vaiką vertinusių specialistų	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.

poreikių, stebėseną ugdymo procese.	VGK, pedagogais ir tėvais.	specialioji pagalba, sėkmingesnis įtraukusis ugdymas.		komandos, Įstaigą kuruojantis specialistas.	
3. Gerinti vaikų, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimą, emocijų, elgesio sutrikimus, įtraukų ugdymą bendrojo ugdymo įstaigose.	Tarnyba sieks įdarbinti 4 klinikinius psichologus ir (ar) organizuos šių specialistų paslaugų pirkimą.	Klinikiniai psichologai padės pedagogams ir tėvams labiau suprasti ir koreguoti vaiko elgesį, užtikrinti geresnę psichologinę atmosferą grupėje, klasėje.	Nuolat 2022 - 2025 m.	Tarnybos vadovas.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.
4. Organizuoti mokytojų padėjėjų mokymus.	Mokymuose per metus dalyvauja bent 50 mokytojų padėjėjų.	Mokytojų padėjėjai apmokyti dirbti su specialiuosius ugdymosi poreikius turinčiais mokiniais.	Nuolat 2022 - 2025 m.	Tarnybos specialistai.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.

2 tikslas. Šiuolaikinių komunikacijos priemonių plėtojimas Tarnybos veiklai organizuoti.					
Uždaviniai	Įgyvendinimo priemonės	Planuojami rezultatai	Planuojamas pasiekimo laikas	Atsakingi vykdytojai	Lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai
1. Sukurti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų duomenų bazę, kurioje vykdoma atvejo vadyba ir sekamas paslaugų teikimo pokytis.	Įdiegti elektroninę duomenų tvarkymo sistemą, kuri padės Tarnybos specialistams nuolat vertinti pagalbos mokiniui teikimo įgyvendinimą, stebėti pagalbos teikimo dinamiką ir siūlyti mokyklai sprendimus dėl papildomos ar trūkstamos	Efektyvesnis švietimo pagalbos teikimo vaikams koordinavimas (informacija apie švietimo pagalbos specialistų poreikį ugdymo įstaigose, pagalbos prieinamumo įvertinimas ir pan.)	2022-2023 m.	Vilniaus miesto savivaldybė, Tarnybos specialistai.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.

	pagalbos teikimo.				
2. Pagerinti informacijos sklaidą per skaitmenines priemones.	<p>1. Surinkta, apibendrinta ir patalpinta Tarnybos interneto svetainėje aktuali informacija apie pagalbą vaikui poreikį bei galimybes.</p> <p>2. Elektroninėje erdvėje sukurta platforma ikimokyklinio ugdymo pedagogams ankstyvajam raidos ir kitų galimų sutrikimų atpažinimui.</p>	<p>1. Suteikta informacinė pagalba mokinių tėvams.</p> <p>2. Pedagogams sudaryta galimybė gauti būtiniausių žinių apie galimą vaiko raidos ir kitų sutrikimų atpažinimą.</p>	Nuolat 2022-2025 m.	Tarnybos specialistai.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.

3 tikslas. Plėtoti įvairias bendradarbiavimo Tarnybos su mokykla ir kitomis pagalbą vaikams teikiančiomis organizacijomis formas.					
Uždaviniai	Įgyvendinimo priemonės	Planuojami rezultatai	Planuojamas pasiekimo laikas	Atsakingi vykdytojai	Lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai
1. Teikti metodinę pagalbą ugdymo įstaigų VGK, pedagogams.	Kiekvienai ugdymo įstaigai paskirtas ją kuruojantis Tarnybos specialistas.	Mokyklai teikiama pagalba bus labiau koordinuojama. Efektyvesnis, savalaikis problemų sprendimas.	2022-2025 m.	Tarnybos specialistai.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.
2. Konsultuoti gimnazijų mokytojus programų pritaikymo klausimais.	Nesant mokykloje specialiųjų pedagogų, Tarnyba konsultuos gimnazijų klasėse dirbančius mokytojus dėl konkrečių mokinių ugdymo pagal pritaikytas programas.	Ugdymas labiau atitiks individualius vaiko poreikius, mokytojai profesionaliau parengs pritaikytas ugdymo programas ir vertins mokinių pasiekimus.	2022-2025 m.	Tarnybos specialistai.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.

3. Teikti metodinę pagalbą pirmus metus mokykloje dirbantiems psichologams.	Pradedantiems darbą mokyklų psichologams paskirti mentoriai.	Ugdymo įstaigose bent 60 proc. pirmus metus dirbančių psichologų naudojasi galimybe turėti mentorių.	Nuolat 2022-2025 m.	Mokyklų psichologų mentoriai.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.
4. Aptarinėti su mokyklų VGK sudėtingus įtraukiojo ugdymo organizavimo atvejus.	Padėti parengti mokiniams su dideliais ir labai dideliais specialiaisiais ugdymosi poreikiais individualius pagalbos planus.	Mokyklų VGK bus įgalintos teikti efektyvesnę pagalbą mokiniui.	Nuolat 2022-2025 m.	Specialistų komandos, įstaigą kuruojantis specialistas.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.
5. Teikti pagalbą mokyklų švietimo pagalbos specialistams saugios aplinkos mokykloje	Švietimo pagalbos specialistų profesinės darbo atvejų aptarimo	Mokyklos aktyviau diegs smurto, patyčių ir kitas prevencines programas,	Nuolat 2022-2025 m.	Specialistų komandos, įstaigą kuruojantis specialistas.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos

kūrimo, įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo klausimais (smurto ir patyčių, žalingų įpročių, save žalojančio elgesio ir savižudybių prevencija).	grupės, metodiniai būreliai, mokymai, individualios ir grupinės konsultacijos, konferencijos ir kt.	organizuos įtraukujį ugdymą.			
6. Teikti skubią pedagoginę psichologinę pagalbą mokykloms „mobilios komandos“ principu.	Stiprinti „mobilios komandos“ profesines kompetencijas.	Efektyvesnė pagalba ugdymo įstaigoms.	2022-2025 m. pagal poreikį	Specialistų komandos.	Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos

4 tikslas - Inovatyvių metodų įsisavinimas, profesinių ir bendrųjų kompetencijų tobulinimas.

Uždaviniai	Įgyvendinimo priemonės	Planuojami rezultatai	Planuojamas pasiekimo laikas	Atsakingi vykdytojai	Lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

<p>1. Mokyti naujų metodikų specialiųjų ugdymosi poreikių ir ypatingų gabumų įvertinimui.</p> <p>2. Gilinti žinias ir tobulinti konsultavimo įgūdžius, teikiant pagalbą vaikams, turintiems elgesio, emocijų, įvairiapusių raidos sutrikimą ir kitus ugdymosi sutrikimus.</p>	<p>Mokymai, projektai</p>	<p>Tobulės specialistų kvalifikacija ir kompetencijos, kokybiškesnių paslaugų klientams teikimas.</p>	<p>Nuolat 2022-2025 m.</p>	<p>Administracija.</p>	<p>Valstybės lėšos, savivaldybės lėšos.</p>
---	---------------------------	---	----------------------------	------------------------	---